

ශීර්ෂය 293 - රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව - 2024

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

ශීර්ෂය 293 - රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනවලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් ඇතුළත් සම්පිණ්ඩන වාර්තාව 2025 මැයි 09 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. විගණන පනතේ 11(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුවට අදාළ වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව 2025 ජුනි 05 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින්, මූල්‍ය තත්ත්වය, මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන් 1හි සඳහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනමට අනුකූලව සියලුම ප්‍රමාණාත්මකතාවයන් සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ වගකීම, විගණකගේ වගකීම යන වගන්තියේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 කරුණක් අවධාරණය කිරීම - මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනම විස්තර කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් 1 කෙරෙහි අවධානය යොමු කරවමි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන රජයේ මුදල් රෙගුලාසි 150 හා 151 සහ 2025 පෙබරවාරි 21 දින සංශෝධිත 2024 දෙසැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශ අංක 06/2024 අනුව රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ, මහා භාණ්ඩාගාරයේ සහ පාර්ලිමේන්තුවේ අවශ්‍යතාවය සඳහා සකස් කර ඇත. එම නිසා, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වෙනත් අරමුණු සඳහා සුදුසු නොවිය හැක. මගේ වාර්තාව රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ, මහා භාණ්ඩාගාරයේ සහ ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ භාවිතය සඳහා පමණක් අරමුණු කර ඇත. මෙම කරුණ සම්බන්ධයෙන් මගේ මතය විකරණය කරනු නොලැබේ.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

රජයේ මුදල් රෙගුලාසි 150 හා 151 සහ 2025 පෙබරවාරි 21 දින සංශෝධිත 2024 දෙසැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශ අංක 06/2024 අනුකූලව සියලුම ප්‍රමාණාත්මකතාවයන් සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යා යුතුය.

ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදු කර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතුය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කර ගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්‍රෝතයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ගණන්දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරන ලදී.

2. වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් කරුණු මා ප්‍රකාශ කරමි.

(අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වන බවට ,

(ආ) ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ මා විසින් කර තිබුණු පහත සඳහන් නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ වාර්තාවේ ජේද යොමුව	ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණු නිර්දේශය	මෙම වාර්තාවේ ජේද යොමුව
3.1	පාඩු හා හානි සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව කටයුතු කළ යුතුය.	4.1

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 වියදම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වැය විෂයයන් 05 ක් සඳහා සලසා තිබුණු එකතුව රු.18,500,000 ක ප්‍රතිපාදනවලින්, එකතුව රු.6,311,556 ක් උපයෝජනය කර නොතිබුණි. ඒ අනුව වර්ෂය අවසාන වන විට එම වැය විෂයන්වල ඉතිරිය ශුද්ධ ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 17 සිට සියයට 98 දක්වා පරාසයක පැවති බව නිරීක්ෂණය විය.	ජාතික අයවැය වක්‍රලේඛ 01/2024හි 06 ඡේදය අනුව වියදම් සීමා කිරීම, විදේශ අධ්‍යාන ගමන් හා විදේශ සම්මේලන වලට සහභාගි වීමට අවස්ථාව නොලැබීම ආදී හේතූන් මත ප්‍රතිපාදන ඉතිරි වී ඇත.	වාර්ෂික ඇස්තමේන්තු හැකි තාක් නිවැරදිව පිළියෙල කිරීමට හා ප්‍රතිපාදන අදාළ කාර්යයේ යෙදවීමට කටයුතු කළ යුතුය.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 පාඩු හා හානි

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දින වන විට අලාභහානි සිදු වී වර්ෂ 05 ත් වර්ෂ 08 ත් අතර කාලයක් ගත වී ඇති සිද්ධීන් 05 ක් සම්බන්ධයෙන් එකතුව රු. 2,049,606 ක් වූ පාඩු හා හානිවීම් අයකර ගැනීමට හෝ කපා හැරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	56-8223 අංක දරන වාහනයේ අලාභය අය කර ගැනීමට නීතිපති වෙත යොමු කර ඇත. ලොරි රථ 03ක අලාභ හානි කපා හැරීමට නීති නිලධාරී විසින් පවරන ලද නඩුවේ කාර්ය සටහන් අධිකරණයෙන් ලබා ගැනීමට ඉල්ලුම් කර ඇත. KE-7525 අංක දරන වාහනයේ අලාභය රියදුරුගෙන් අය කරමින් පවතී.	පාඩු හා හානි සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව කටයුතු කළ යුතුය.

4.2 අනාර්ථික ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ පරිපාලන ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සතු රු.66,700,000 ක් වටිනා පර්චස් 75ක ඉඩමක් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2009 වර්ෂයේ රු.59,304,347 ක් ගෙවා මිලදීගෙන තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානය දක්වාම මෙම ඉඩම රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පවරාගෙන නොතිබුණු අතර වසර 15 කට වැඩි කාලයක් මෙම ඉඩම ඵලදායී කාර්යයකට භාවිතා කර නොතිබුණි.	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් ඉඩම පවරා දීමට ප්‍රාදේශීය ලේකම් වෙත යොමු කර ඇති අතර, ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් ඉඩම පරීක්ෂා කර මැනීම සඳහා මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කර ඇත. මෙම ඉඩමේ ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීමට භාණ්ඩාගාරයෙන් ප්‍රතිපාදන ඉල්ලුම් කර ඇතත් නව ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමට ප්‍රතිපාදන ලබා දීමට හැකියාවක් නොමැති බව භාණ්ඩාගාරයෙන් දන්වා ඇත.	ඉඩම් අප්‍රමාදව පවරාගෙන අවශ්‍ය ඉදිකිරීම් සිදු කර එම වත්කම් ඵලදායී ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගත යුතුය.

4.3 කළමනාකරණ දුර්වලතා

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් රබර් වගාකරුවන් සඳහා වගා සහනාධාර ලබාදෙන අතර වගාව අත්හැර දැමූ විට ලබාදුන් සහනාධාර මුදල් වගාකරුවන්ගෙන් නැවත අයකර ගත යුතුය. එහිදී දිස්ත්‍රික්ක 15කට අදාලව රබර් නැවත වගාකරුවන් 6,021 දෙනෙකුගෙන් 727 දෙනෙකු වගාව අත්හැර දැමීම නිසා රු. 27,845,066 ක් ද, රබර් නව වගාකරුවන් 5,605 දෙනෙකුගෙන් 2,844 දෙනෙකු වගාව අතහැර දැමීම නිසා රු.24,699,721 ක් ද, දෙපාර්තමේන්තුවට අය විය යුතුව තිබුණි.	මේ වනවිට ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මට්ටමින්, 1953 අංක 36 දරන රබර් නැවත වගා සහනාධාර පනත හා 2024/02 දරන දෙපාර්තමේන්තු චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව අසාර්ථක වගා සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සිදු කරනු ඇත.	රබර් වගා සහනාධාර ලබාගෙන වගාව අතහැර දැමීමට හේතුවූ කරුණු පරීක්ෂා කර අයවිය යුතු මුදල් අප්‍රමාදව අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) දෙපාර්තමේන්තුව සතු පැළ තවාන් 08 හි තවාන් වල රබර් පැළ නිෂ්පාදනය පිළිබඳ පරීක්ෂාවේදී තවාන් 05 ක පැළ නිෂ්පාදනය 2023 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2024 වර්ෂයේ පහළ අගයක් ගෙන තිබූ බව නිරීක්ෂණය වූ අතර එම පහළ වැටීම සියයට 36 ත් සියයට 74 ත් අතර අගයක් වී තිබුණි.	පැළ නිෂ්පාදිත සැලැස්මට අනුව පැළ නිෂ්පාදනය සැලසුම් කළද නිර්දේශිත ක්ලෝනයන්ගෙන් ප්‍රමාණවත් පරිදි බද්ධ අතු නොමැති වීම හේතුවෙන් පැළ නිෂ්පාදනය අඩු වී ඇත.	රබර් පැළ ඉල්ලුම අනුව පැළ නිෂ්පාදනය කළ යුතුය.
(ඇ) රබර් පර්යේෂණ ආයතනය, රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ පැළ තවාන් වෙත හඳුන්වා දී තිබූ RRISL 2001 ක්ලෝනය සම්බන්ධ ගැටලු පැවතීම හේතුවෙන් 2023 වර්ෂය අවසාන වන විට මෙම පැළ නිකුත් කිරීම තාවකාලිකව	රජයේ රබර් පැළ තවාන්වල RRISL 2001 හා RRISL 203 යන ක්ලෝනයන්ගෙන් අලුතින් පැළ බද්ධ කිරීම නැවැත්වීමට සහ මෙම ක්ලෝනයන්ගෙන්	සාර්ථක ක්ලෝන වර්ග පැළ තවාන් වලට හඳුන්වා දිය යුතුය.

අත්හිටුවා තිබුණු අතර එම ක්ලෝනය අසාර්ථක ක්ලෝනයක් වීම මත 2024 වර්ෂයේ මැරුණු පැළ හැර තවත් වල ඉතිරිව තිබුණු මෙම ක්ලෝනයට අයත් පැළ විනාශ කර තිබුණු අතර විගණනයට ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව පැළයක් නිෂ්පාදනය කිරීමට සාමාන්‍යයෙන් රු.225ක් පමණ වැය වන බවත් ඒ අනුව තවත් 03 කට අදාලව RRISL 2001 අසාර්ථක ක්ලෝනය යටතේ රු.6,417,225ක් වූ පැළ 28,521ක් විනාශ කර තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

පැළ නිකුත් කළ යුතු වන්නේ දින තුනකට වරක් (S/2d3) කිරි කැපීම සහ ඊට අදාළ කෘෂි පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීමට එකඟ වන කුඩා ඉඩම් හිමියන් වෙත පමණක් බවට තීරණය විය. ඒ අනුව එම කොන්දේසි සඳහා එකඟ නොවන ගොවීන් වෙත මෙම පැළ ලබා දීමට නොහැකි වීම මත අදාළ පැළ විනාශ කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

(ඇ) 2024 වර්ෂයේ රබර් වගාව සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කළ නමුත් ප්‍රමාණවත් තරම් පැළ නොමැති වීම මත මොණරාගල ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයෙන් පැළ 13,064 ක් ඉල්ලුම් කරන ලද ගොවීන් 41 දෙනෙකු සඳහා පැළ නිකුත් කර නොතිබුණි.

බීජ පතනයෙහි අවසන් අදියරෙහි පමණ පතිත වූ බීජ යම් ප්‍රමාණයක් ඇතුළත්ව තිබීම නිසා එම බීජවලින් සාර්ථක පැළ නිෂ්පාදනය නොවීමත් අධික උෂ්ණත්වය හේතුවෙන් පැළ බද්ධ කිරීමේදී පොත්ත කඳෙන් වෙන් කිරීමේ අපහසුතාවය නිසා බද්ධ කළ හැකි පැළ ප්‍රමාණය අඩු වීමත් ප්‍රමාණවත් පරිදි බීජ නොලැබීම නිසා ඇස්තමේන්තුගත බීජ ප්‍රමාණය තවත් කිරීමට නොහැකිවීම ආදී හේතූන් නිසා පැළ නිෂ්පාදනය අඩු වී ඇත.

වාර්ෂික පැළ ඉල්ලුම සපුරා ලීමට ප්‍රමාණවත් පැළ නිෂ්පාදනය කළ යුතුය.

(ඉ) කැගල්ල ප්‍රාදේශීය රබර් සංවර්ධන කාර්යාලයෙන් පැළ 1,232ක් ඉල්ලුම් කරන ලද ගොවීන් 4 දෙනෙකුට බලපත්‍ර නිකුත් කර ඇතත් පැළ නොමැති වීම නිසා පැළ ලබා දී නොතිබුණු අතර පැළ 7,649 ක් ඉල්ලුම් කරන ලද ගොවීන් 26 දෙනෙකුට පැළ නොමැති වීම නිසා බලපත්‍ර හා පැළ නිකුත් කර නොමැති බවත් ගොවීන් 151 දෙනෙකු වෙත 2024 වර්ෂයේ බලපත්‍ර නිකුත් කර ඇතත් තවත් වල ප්‍රමාණවත් පැළ නිෂ්පාදනයක් නොමැති බැවින් පැළ ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් නොකරන ලෙස දන්වා තිබුණු බවත් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අතර රජයේ තවත් මගින් උසස් වර්ගයේ බද්ධ රබර් පැළ නිෂ්පාදනය කිරීම හා ලබා දීම රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යයක් වුවත් ඇතැම් අවස්ථාවලදී එම කාර්යභාරය ඉටු කිරීමට නොහැකි වී තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

2023 වර්ෂය අවසානයේදී RRISL 2001 ක්ලෝනයෙන් පැළ බද්ධ නොකිරීමට ගත් තීරණය මත තවත් තුළ ප්‍රමාණවත් බද්ධ අතු නොමැති වීමෙන් ඉලක්කගත පැළ නිෂ්පාදනය සිදු කිරීමට නොහැකි වී ඇත. එබැවින් බලපත්‍රලාභී ගොවීන් වෙත පැළ නිකුත් කිරීමට නොහැකි වී ඇත.

රබර් පැළ නිෂ්පාදනය හා ලබා දීම රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යයක් බැවින් පැළ ඉල්ලුම් කළ සියලු ගොවීන් වෙත පැළ ලබා දීම සඳහා ප්‍රමාණවත් පැළ නිෂ්පාදනය කළ යුතුය.

- (ඊ) රබර් වගාවට වැළඳී ඇති පත්‍ර පතන රෝගය දිස්ත්‍රික්ක 04ක වූ කුඩා වතු හා වැවිලි අංශ වල මුළු බිම් ප්‍රමාණයෙන් හෙක්ටයාර 3,981 ක ව්‍යාප්ත වී තිබුණු නමුත් ප්‍රතිකාර කිරීම සිදු කර තිබුණේ ඉන් හෙක්ටයාර 220 ක් වූ බිම් ප්‍රමාණයක පමණි.
- රත්නපුර, කොළඹ, කෑගල්ල හා කළුතර දිස්ත්‍රික්කයන් හි පසුගිය වසර පුරාවට පැවති අධික වර්ෂාව හේතුවෙන් මෙම රෝගයේ ව්‍යාප්තියක් දකින්නට ලැබුණත්, එම අධික වර්ෂාව හේතුවෙන් දිලීර නාශක ඉසීමේ කාර්යය සිදු කිරීමට නොහැකි වී ඇත. තවද දිලීර නාශක යන්ත්‍ර තිබුණද එම යන්ත්‍ර මගින් දිලීර නාශක යෙදිය හැකි උස අඩු වීමෙන් එහි ඵලදායිතාවය අඩු වීම හා එම ප්‍රතිකාර ක්‍රම සඳහා අධික පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වීම සහ කඳු සහ ගල් සහිත දුෂ්කර ප්‍රදේශවල ප්‍රතිකාර යෙදීමට ඇති දුෂ්කරතාව නිසාද අදාළ ප්‍රතිකාර ක්‍රම සඳහා ගොවීන්ගේ උනන්දුව අඩු වී ඇත.
- පත්‍ර පතන රෝගය ව්‍යාප්තිය පාලනය සඳහා කඩිනමින් පියවර ගත යුතුය.
- (උ) රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පාලනය වන නිල නිවාස 66ක අයිතිය විධිමත් ලෙස පවරාගෙන නොතිබුණි.
- නිල නිවාස පිහිටි ඉඩම්වල අයිතිය පවතින ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවෙන් එම ඉඩම් පවරා දෙන ලෙස ඉල්ලීමක් කර ඇති අතර, ඒ අනුව ඉදිරි කටයුතු සිදු කරමින් පවතී. ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරු භාරයේ පවතින ඉඩම් රජයේ ඉඩම් පැවරීමේ විධිවිධාන අනුව පැවරුම් කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී. රබර් පර්යේෂණායතනයට අයත් ඉඩම් පවරා ගැනීමට ඉල්ලීම් කර ඇති අතර, එම ආයතනයේ එකඟතාවය මත පවරා ගැනීම් කටයුතු සිදු කිරීමට නියමිතය.
- නිල නිවාසවල නීත්‍යානුකූල අයිතිය පවරා ගැනීමේ කටයුතු කඩිනම් කළ යුතුය.
- (ඌ) විගණනයට ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පවතින නිල නිවාස 77 න් නිල නිවාස 07 ක් වර්ෂ 2 සිට වර්ෂ 22 ක කාලයක් නිෂ්කාර්යව පැවතුණි. ඉන් නිල නිවාස 57 ක් අලුත්වැඩියා කිරීම සිදුකළ යුතුව පැවති අතර වර්ෂ කිහිපයක සිට අලුත්වැඩියා නොකිරීම නිසා පුස්සැල්ල මාණ්ඩලික නිලනිවාස-02, බණ්ඩාරගම, ඉත්තෑපාන සහ මිල්ලෑව නිලනිවාස ඉතා අබලන් තත්ත්වයට පත් වී ඇති බවත් ඉන් පුස්සැල්ල මාණ්ඩලික නිලනිවාස-02 කඩා ඉවත්
- දෙපාර්තමේන්තුවට ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියාව සඳහා ලැබෙන ප්‍රතිපාදන කළමනාකරණය කර ගනිමින් වඩාත් ප්‍රමුඛතාවය ලබාදී අලුත්වැඩියා කළ යුතු නිල නිවාස හා කාර්යාල හඳුනාගෙන වාර්ෂිකව අලුත්වැඩියා කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
- අලුත්වැඩියා කළ යුතු නිල නිවාස කඩිනමින් අලුත්වැඩියා කර භාවිතයට ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

කිරීමට අනුමැතිය ඉල්ලා ඇති බවත් නිරීක්ෂණය විය.

(ඵ)	කළුතර ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයට අයත් මතුගම රබර් සංවර්ධන නිලධාරී නිල නිවාසයේ අනවසරයෙන් පදිංචි වී සිටින විශ්‍රාමික රබර් සංවර්ධන නිලධාරියා ඉවත් කිරීම සඳහා මතුගම මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු පවරා 1997 ජූලි 20 දින නියෝග නිකුත් කළද එම පිස්කල් නියෝගය මේ දක්වා ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.	මතුගම රබර් සංවර්ධන නිලධාරී නිල නිවාසට අදාළ පිස්කල් නියෝගය ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධව නීති නිලධාරී උපදෙස් මත ඉදිරි කටයුතු කිරීමට නියමිතය.	පිස්කල් නියෝගය ක්‍රියාත්මක කර විශ්‍රාමික නිලධාරියා නිල නිවාසයෙන් ඉවත් කිරීම කඩිනමින් පියවර ගත යුතුයි.
(ආ)	වෙනත් දෙපාර්තමේන්තු හා අමාත්‍යාංශවලින් මෙම දෙපාර්තමේන්තුවට ලැබී වසර 09 සිට 12 දක්වා කාලයක් ගත වී තිබුණු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් භාවිතා කරනු ලබන කැබ් රථ 03 ක් හා යතුරුපැදි 16 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ නමට ලියාපදිංචි කර ගෙන නොතිබුණි.	වෙනත් දෙපාර්තමේන්තු සහ අමාත්‍යාංශවලින් ලැබී ඇති කැබ් රථ 03 සහ යතුරුපැදි 16, රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පවරා ගැනීමට අදාළ වාහන පැවරුම් ලේඛන මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත භාරදී ඇත.	දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ලැබී භාවිත කරනු ලබන මෙම වාහන හා යතුරුපැදිවල අයිතිය පවරා ගැනීමේ කටයුතු කඩිනම් කළ යුතුයි.
(ඈ)	2023 ඔක්තෝබර් 05 දින ස්ටාර් ව්‍යාපෘතියට අයත් යතුරුපැදි 16 ක්, ස්කූටර් 04ක්, කැබ් රථ එකක් සහ 2024 ජනවාරි ලබා දුන් කැබ් රථ එකක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් දෙපාර්තමේන්තුව නමට පවරාගෙන නොතිබුණු අතර එම වාහන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් භාර ගත් බව තහවුරු කරගැනීමට අදාළ ලිපි ලේඛන කිසිවක් විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.	STARR ව්‍යාපෘතිය වෙනත් ලැබී ඇති කැබ් රථ 02 සහ යතුරුපැදි 20, රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පවරා ගැනීමට අදාළ වාහන පැවරුම් ලේඛන මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත භාරදී ඇත.	දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ලැබී භාවිත කරනු ලබන මෙම වාහන හා යතුරුපැදිවල අයිතිය පවරා ගැනීමේ කටයුතු කඩිනම් කළ යුතුයි.

5. මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
දෙපාර්තමේන්තුවේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලියට සෘජුවම දායක වන ජ්‍යෙෂ්ඨ රබර් සංවර්ධන නිලධාරීන් 8 ක්ද රබර් සංවර්ධන නිලධාරීන් 68 ක් ද පුරප්පාඩුව පවතින අතර 2021 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා කාලය තුළ බඳවා ගැනීමට හෝ බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය සංශෝධනය කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	රබර් සංවර්ධන නිලධාරීන්ගේ පුරප්පාඩු වැඩිවීම සිදු වන්නේ විශ්‍රාම හා සේවයෙන් අස්වී යන නිලධාරීන් වෙනුවෙන් බඳවා ගැනීම කිරීමට රජය විසින් අනුමැතිය ලබාදීම නතර කිරීම මත වේ. අග්‍රාමාත්‍ය කාර්ය මණ්ඩල සමාලෝචන කමිටුවටද රබර් සංවර්ධන නිලධාරී පුරප්පාඩු 41 ක් සඳහා බඳවා ගැනීමට අනුමැතිය ලබාදෙන මෙන් ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කර ඇත. එම කමිටුව මගින් අනුමැතිය ලබාදීමෙන් පසු එම පුරප්පාඩු සඳහා බඳවා ගැනීමේ හැකියාව ලැබෙනු ඇත.	කාර්යමණ්ඩල පුරප්පාඩුවල අවශ්‍යතාවය නිවැරදිව හඳුනාගෙන පරිපාලන අංශ සමඟ සාකච්ඡා කර බඳවා ගැනීම කඩිනම් කළ යුතුය.